

***Myotis emarginata* Geoffroy, 1806**

Ordre: QUIRÒPTERS
Família: VESPERTILIÒNIDS

Ratpenat d'orelles dentades

Aspecte general i individu capturat a les mines Victòria (Celrà)

Fons: 1- www.fledermaus.waldkatze.at/
2-Galanthus

Morfologia identificativa

Ratpenat de mida mitjana amb l'avantbraç de 37,8 a 42,6 mm de longitud. Pelatge dorsal llanós de color bru rogenc i ventral de color groguenc. Els joves són més foscos, sense tonalitats rogenques. Les orelles esteses arriben a la punta del musell. Aquestes, tenen la superfície densament puntejada i presenten una escotadura en el marge extern molt marcada. Tragus punxegut, que no arriba a sobrepassar l'escotadura. La part dorsal de la tibia està parcialment coberta de pels rogencs. La membrana alar s'insereix a la base del dit extern del peu. Fórmula dentària: 2.1.3.3/3.1.3.3. Emissió ultrasònica caracteritzada per polsos de freqüència modulada (FM) molt variables en funció de l'entorn i l'activitat, indistingibles dels d'altres espècies petites del gènere *Myotis*.

Fenologia

Els refugis de cria estan ocupats des del maig fins a principis d'agost. La gestació dura dos mesos, i els primers parts es donen a mitjans de juny. L'aparellament es dona generalment durant la tardor, la femella reté l'esperma i no hi ha fecundació de l'òvul fins que no ha passat el període d'hivernació. Es una espècie sedentària. Es desconeix l'abast dels seus moviments estacionals al nostre territori, però sembla que no es desplacen a grans distàncies, realitzant només moviments locals entre refugis d'estiu i d'hivern.

Requeriments d'hàbitat

Necessita coves amb condicions microclimàtiques estables. Es pot alimentar en molts tipus d'hàbitats, però mostra una certa preferència per les zones de clima termomediterrani o supramediterrani, amb relleus abruptes, coberta arbòria i cursos d'aigua estables. Evita els boscos molt tancats. Mines i galeries subterrànies (88); Coves i avencs (65.4).

Biologia

Ratpenat troglòfil, de costums gregàries a l'època de cria. Sovint forma colònies mixtes amb espècies del gènere *Rhinolophus* (amb *R. Euryale* a les mines Victòria de Celrà) o amb altres espècies mitjanes del gènere *Myotis*, però també pot formar colònies monoespecífiques. No hi ha dades sobre la seva dieta al nostre territori. Al nord d'Europa s'ha observat la predació de dípters i aràcnids que capturen sobre el substrat, però també poden capturar les preses al vol. A Europa central es formen petites colònies d'hivernada, mentre que al nostre territori semblen comportar-se com a fissurícoles, de forma que desapareixen durant l'hivern, observant-se només algun exemplar aïllat.

Distribució a Catalunya

Mapa de cites a les Gavarres

Cites i localitats a les Gavarres

Existeixen fins al moment dues localitats on s'ha comprovat la presència de l'espècie, ambdues al municipi de Celrà. La primera localitat s'obtingué gràcies a unes fotografies realitzades per Josep Farrerós a la dècada dels 70 a les mines del Nen Jesús, on s'hi pot observar una possible colònia de cria, en associació amb *M. schreibersii* i *R. euryale*. La segona localitat es troba a les mines Victòria de Celrà, on el juliol de 2006 s'hi observà una colònia de prop d'un centenar d'individus^{GA}.

Interès de l'espècie

Hi ha un buit de coneixement important sobre la seva biologia i els seu contingents poblacionals, així com dels seus refugis de cria i hivernada. Espècie protegida a nivell europeu. DH: Annexos II i IV; Berna: Annex II; CNEA: VU; Llei 12/2006: categoria C; LVE(UICN): VU.

Vulnerabilitat i factors d'amenaça

És una espècie sensible a l'alteració dels seus refugis. En aquest sentit són especialment sensibles les visites lúdiques a les cavitats on es troben els refugis de cria, en plena època reproductora. El tancament inadequat de cavitats per qüestions de seguretat ciutadana, també pot portar a l'abandonament dels refugis. Altres factors d'amenaça són la pèrdua i degradació de l'hàbitat de caça, i la disminució de la diversitat de preses deguda a l'ús de pesticides agrícoles i forestals. Existeix encara un gran buit de coneixement sobre l'espècie en l'àmbit del massís, principalment del seu estatus poblacional.

Propostes de Gestió

Cal definir el seu estatus poblacional al massís, hàbitats d'alimentació i fenologia, mitjançant la realització d'estudis i monitoritzacions de la comunitat de quiròpters troglòfils de les Gavarres. La presència d'aquests animals al massís s'ha vist afavorida gràcies a l'existència d'antigues explotacions mineres. S'han de protegir els principals refugis de quiròpters troglòfils coneguts al massís, independentment de si son utilitzats per a la cria, hivernada o com a refugis equinoccials. Les estassades o aclarides de vegetació a les boques d'entrada al les galeries poden afavorir la seva ocupació. S'hauria d'impedir l'accès de persones a les cavitats on es trobin els principals refugis, realitzant a les colònies més accessibles, tancaments adequats, que siguin permeables als quiròpters.